

Několik poznámek k rozšíření a chování koupáče obecného v ČR

Petr Pumann, Tereza Pouzarová,
Martina Myšáková, Michaela Lustigová,
Kristýna Žejglicová, Hana Jeligová

Seminář únor 2017
3.2.2017, Praha

Co o nich víme?
Skoro nic

Technologická agentura ČR
Program Omega
oblast aplikovaných společenských věd

Projekt „Vodní rekreace“ (2014-15), který se zabývá koupáním
se za měřením na uživatele koupališť (společně s VÚV T.G.M.)

Jak vlastně nazývat objekt našeho zájmu?

- koupající se
- koupající se člověk (lidé)
- koupající se osoba 🍅
- koupající se fyzická osoba 🍅 🍅
- koupáč (sice jedno slovo, ale 🍅 🍅 🍅)

A co to vlastně je koupání?

- **koupání, hry ve vodě, plavání**
- ale co vodní sporty (potápění, vodní lyžování, windsurfing, ...)?
- a co vodáci?

- Co na to Evropská komise? Ráda by širší definici (tj. včetně spodních sportů).
- Co na to členské státy? Koupání je koupání ... (a žádný surfování apod.!!!)
- Co na to ČR? ???

Studie Helen (3. etapa)

- dotazníkové šetření SZÚ - zdravotním stavem obyvatelstva, životním stylem a životním prostředím (2009 – 2010)
- pouze lidé ve věku 45 - 54 let, kteří žijí v 19 vybraných městech (okresní, krajská, Praha)
- 5065 respondentů
- Otázky:
 - Chodíte se koupat ve volném čase? (ne – výjimečně – občas - často)
 - pokud ano, využíváte: vlastní bazén - přírodní koupaliště - veřejný bazén

Průzkum - reprezentativní vzorek populace

- v rámci projektu zadáno společnosti INRES-SONES
- každoročně, 1810 obyvatel ČR sociologický a sociálně – psychologický výzkum zaměřený na otázky zdravotnictví, zdraví a zdravého životního stylu
- pět otázek:
 - Odhadněte, kolikrát jste se v letošním roce (včetně dovolených) koupal/a v přírodním koupališti? Přírodním koupalištěm myslíme přehrady, zatopené lomy, rybníky, řeky, ne však moře a veřejné bazény.
 - ani jednou, 1x, 2–5x, 6 – 10x, 11x – 20x, více než 20x
 - další čtyři otázky na další druhy koupání, vodní sporty a plavecké dovednosti

Dotazníková šetření u vody

- cca 10 minut
- pro jednu „deku či skupinu osušek“
- otázky
 - odkud jste, jak jste se sem dopravili
 - na expozici (kolikrát jste byli letos/vloni u vody, jak dlouho tam v průměru jste a jak dlouho ve vodě, potápíte si hlavu,)
 - různé názory na koupání - co je pro Vás důležité?, ...
 - zájem o informace o kvalitě vody

Další zdroje informací

- Návštěvnost stránek – Google Analytics
- IS PiVo
- veřejné zdroje na internetu
- starší tištěné publikace
- GIS (VÚV T.G.M.)

- **Přímá pozorování**

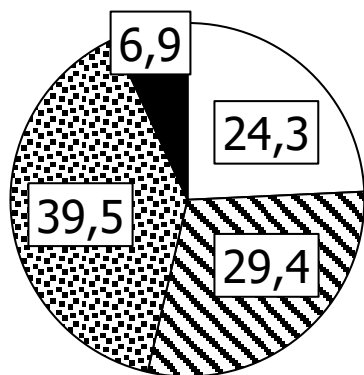
Výsledky a diskuze

zatím hlavně deskriptivní

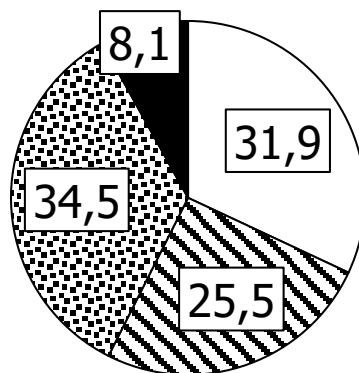
Kolik lidí se u nás koupe? (1)

studie Helen (města, 45-54 let)

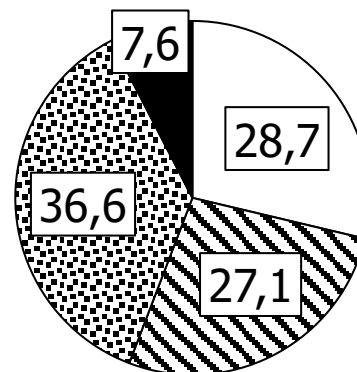
muži

ženy

celkem

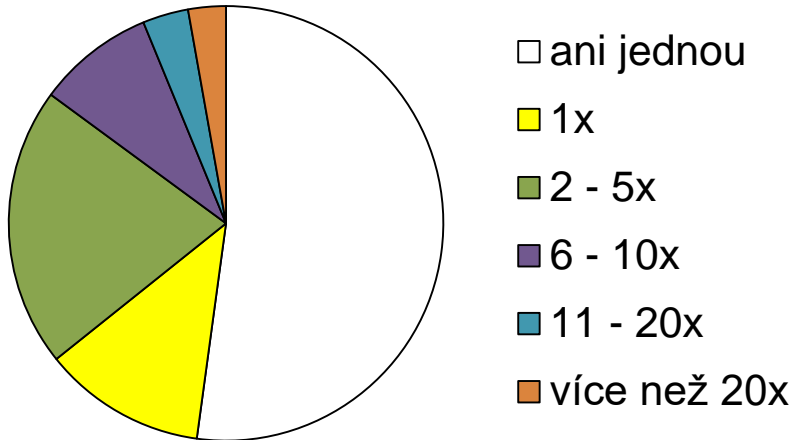
- ne
- ▨ ano, výjimečně
- ▩ ano, občas
- ano, často

typ koupání	počet a podíl respondentů studie HELEN, kteří se koupou			
	výjimečně, občas i často		občas a často	
	N	%	N	%
přírodní koupaliště	1966	38,8	1230	24,3
veřejný bazén	2187	43,2	1419	28,0
vlastní bazén	581	11,5	430	8,5

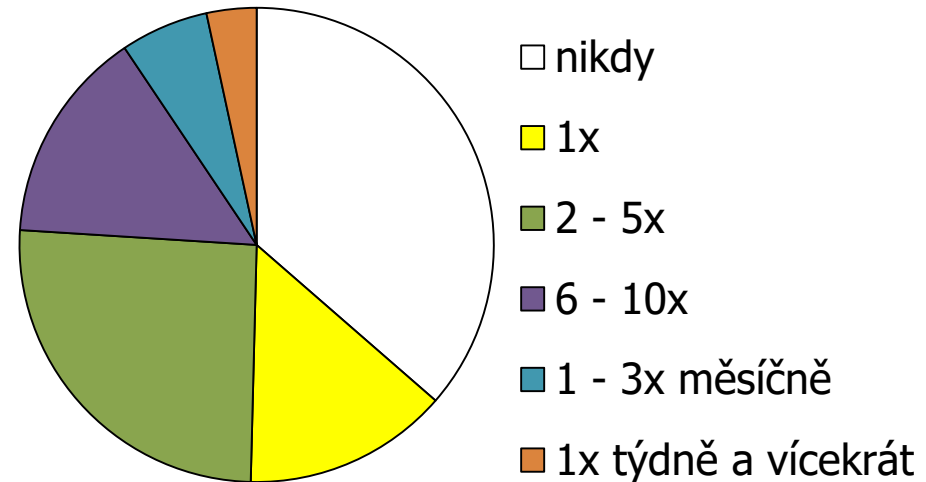
Kolik lidí se u nás koupe? (2)

průzkum INRES-SORES (ČR, > 15 let)

Návštěva přírodního koupaliště

Návštěva veřejného bazénu

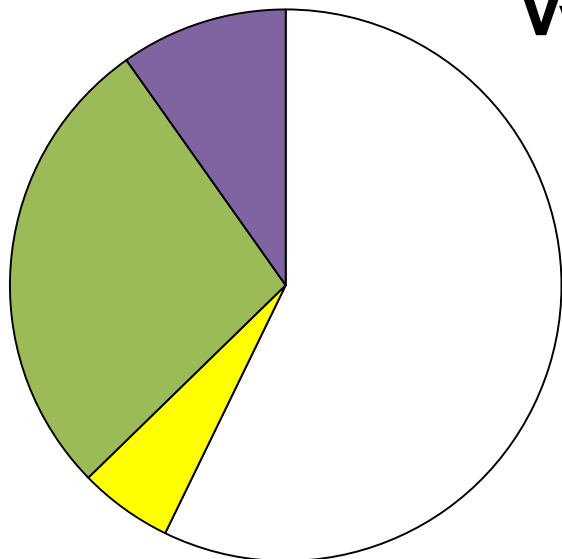
Typ koupací vody	ČR
přírodní vody ke koupání	173
betoňáky + biotopy	83
plavecké bazény (kryté, venkovní, aquaparky, hotelové, klubové ...)	957

A samozřejmě existuje spousta nesledovaných přírodních vod ...

Kolik lidí se u nás koupe ve vlastním bazénu?

průzkum INRES-SORES (ČR, > 15 let), HELEN (města, 45-54 let)

Využití domácího bazénu

- nemám možnost koupání v domácím bazénu
- nikdy (mám možnost, ale nevyužívám ji)
- jen několikrát za sezónu
- pravidelně

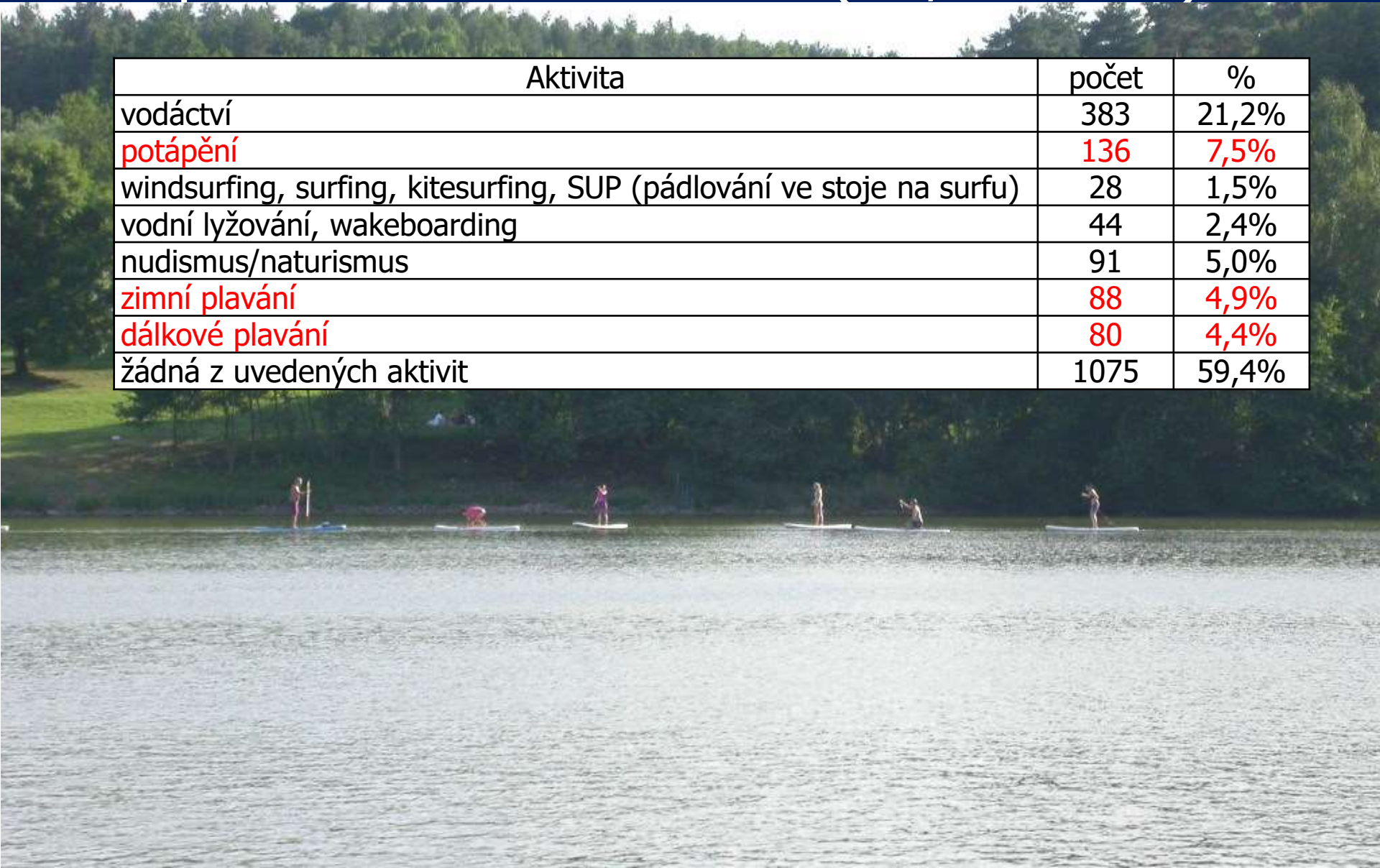
typ koupání	počet a podíl respondentů studie HELEN, kteří se koupou			
	výjimečně, občas i často		občas a často	
	N	%	N	%
vlastní bazén	581	11,5	430	8,5

250 tisíc bazénů v ČR

Další vodní aktivity v ČR

průzkum INRES-SORES (ČR, > 15 let)

Aktivita	počet	%
vodáctví	383	21,2%
potápění	136	7,5%
windsurfing, surfing, kitesurfing, SUP (pádlování ve stoje na surfu)	28	1,5%
vodní lyžování, wakeboarding	44	2,4%
nudismus/naturismus	91	5,0%
zimní plavání	88	4,9%
dálkové plavání	80	4,4%
žádná z uvedených aktivit	1075	59,4%

Jak je to u nás s plaveckou gramotností?

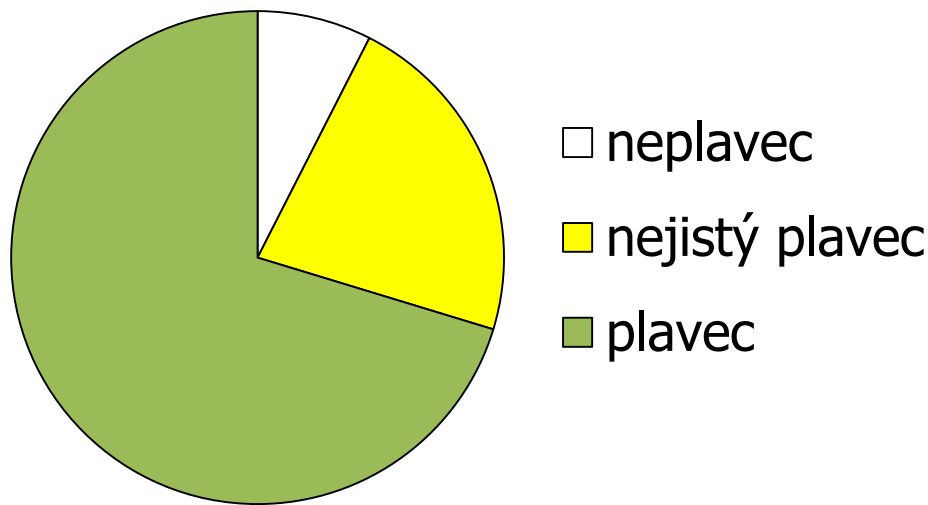
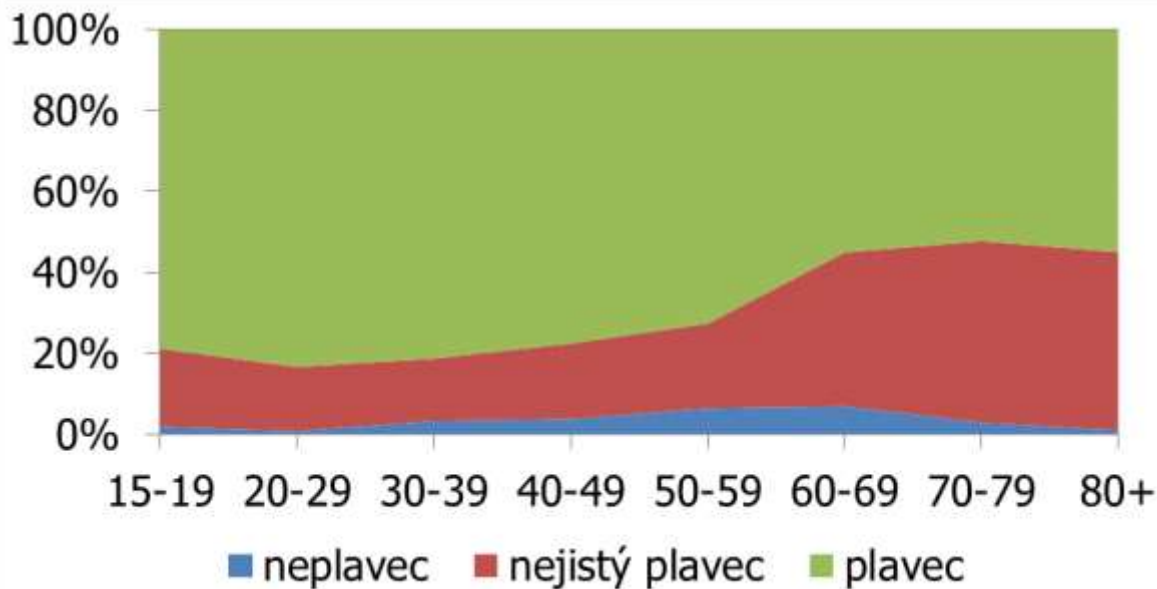
dotazníková šetření na pláži (>10 let)

ukazatel	muž	%	žena	%	celkem	%
počet respondentů	24		36		60	
plavec	22	100	34	97	56	98
nejistý plavec	0	0	1	3	1	2
neplavec	0	0	0	0	0	0

Jak je to u nás s plaveckou gramotností?

průzkum INRES-SORES (ČR, > 15 let)

Kolik koupáčů se občas napije (ve vodě)?

dotazníková šetření na pláži (>10 let)

ukazatel	muž	%	žena	%	celkem	%
počet respondentů	24		36		60	
potápění hlavy - ano	20	91	13	38	33	59
potápění hlavy - ne	2	9	21	62	23	41
náhodné napití - nikdy	5	23	21	64	26	47
náhodné napití - občas	16	73	11	33	27	49
náhodné napití - téměř vždy	1	5	1	3	2	4
čas ve vodě / den (min) - průměr	95	x	94	x	94	x
čas ve vodě / den (min) - medián	105	x	85	x	90	x
čas ve vodě / den (min) - 90.percentil	150	x	174	x	150	x

Zajímají koupáče informace o kvalitě vody?

dotazníková šetření na pláži

zjišťování informací před koupáním	nesledované lokality		sledované lokality		celkem	
	N	%	N	%	N	%
nikdy	19	79	4	44	23	70
výjimečně	5	21	3	33	8	24
většinou	0	0	1	11	1	3
vždy	0	0	1	11	1	3

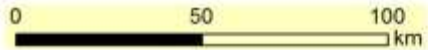
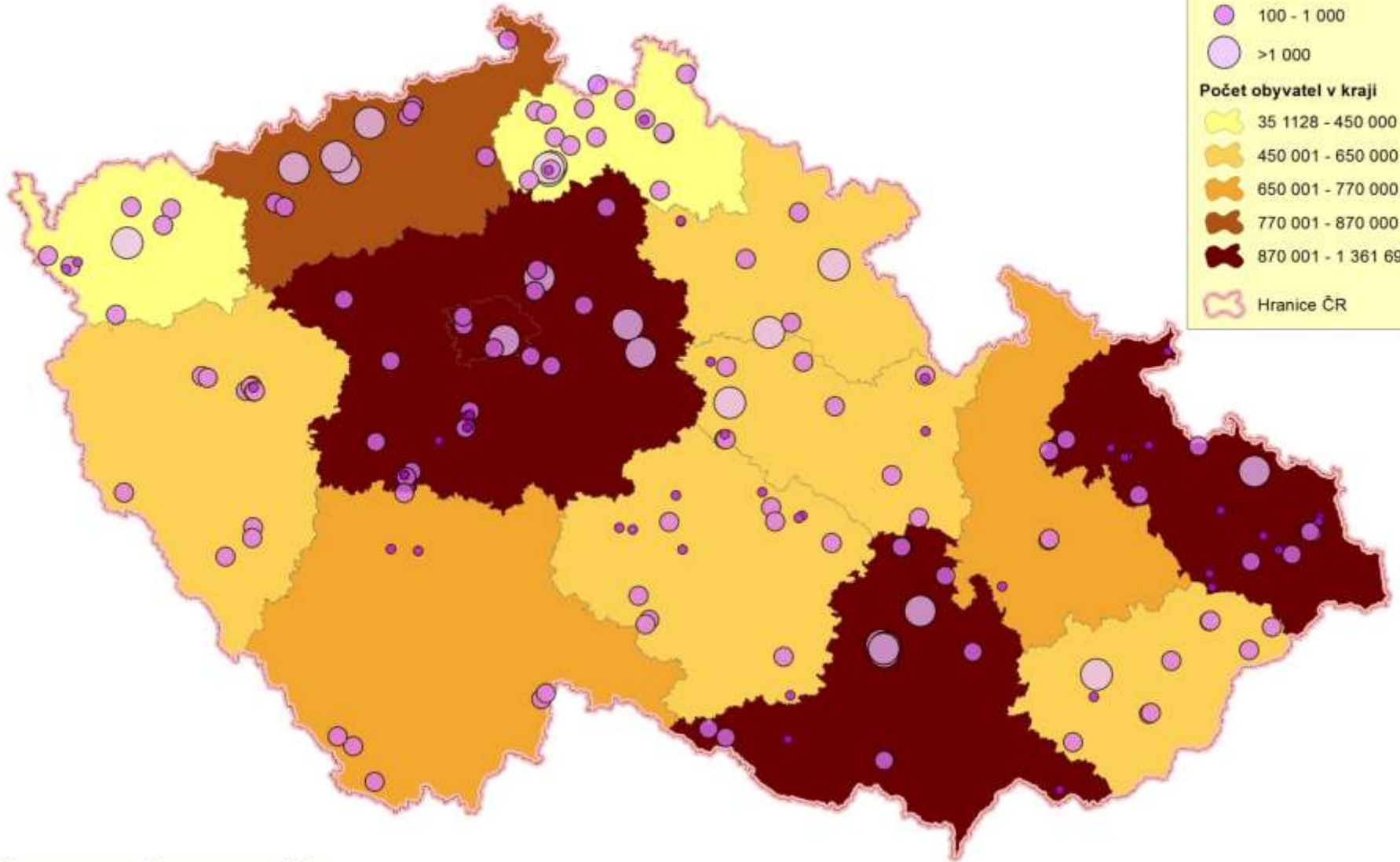

Je koupáč kuřák a ožrala?

statisticky významně více nadměrných pijáků a kuřáků ve srovnání s návštěvníky bazénů všeho druhu (nicméně rozdíl není kdovíjak závratný)

Kapacita koupacího místa vztažena k počtu obyvatel kraje

Závěry

- jsou k dispozici odhady,
 - kolik lidí se v ČR koupe v různých typech vod / koupališť
 - kolik lidí umí plavat
- předběžné informace o expozici, zájmu o informace o kvalitě vody – více po skončení projektu

Děkujeme za pozornost

Příspěvek byl zpracován v rámci projektu Technologické agentury ČR TD 020161 "Vodní rekreace – koupání v přírodních koupalištích a dalších povrchových vodách" v programu na podporu aplikovaného společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje „OMEGA“. V příspěvku byla dále využita data z III. etapy studie HELEN.

